

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра іноземних мов

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри іноземних мов

_____ А. О. Трофименко

29 серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ООК 02 ІНОЗЕМНА МОВА

підготовки фахівців	першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за освітньо-професійною програмою	Середня освіта (Українська мова і література)
спеціальності	014 Середня освіта (Українська мова і література)
предметної спеціальності	014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
галузі знань	01 Освіта / Педагогіка
мова навчання	німецька

2022 – 2024 навчальний рік

Розробники програми: О. М. Городиська, кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри іноземних мов

Ухвалено на засіданні кафедри іноземних мов

Протокол № 8 від 29 серпня 2022 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми _____ А. С. Попович

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у студентів навичок усного та писемного мовлення з німецької мови В2.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Рік навчання	1-2-й
Семестр вивчення	I- IV-й
Кількість кредитів ЄКТС	8
Загальний обсяг годин	240
Кількість годин навчальних занять	120 год
Практичні заняття	120 год
Самостійна та індивідуальна робота	120 год.
Форма підсумкового контролю	залік та екзамен

3. Статус дисципліни: обов'язковий освітній компонент загальної підготовки.

4. Передумови для вивчення дисципліни

Опанування дисципліни ґрунтується на знаннях, які здобувачі отримали під час вивчення німецької мови в закладах загальної середньої освіти.

5. Програмні компетентності навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми середньої освіти (рівень базової середньої освіти), що передбачає застосування теорій і методів педагогічної науки, психології, теорії та методики навчання української мови і літератури, предметних знань з української мови і літератури, та характеризується комплексністю й невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності:

ЗК 04 – Здатність спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово, зокрема з професійних питань.

ЗК 06 – Здатність до ухвалення ефективних і обґрунтованих рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.

ЗК 07 – Здатність до генерування нових ідей (креативність), виявлення та розв'язання проблем, ініціативності, підприємливості й відповідальності за вироблення і ухвалення рішень.

ЗК 08 – Здатність до абстрактного, логічного й критичного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 09 – Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), принципів професійної етики і дотримуватися правил академічної доброчесності.

ЗК 10 – Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями й застосовувати їх у практичних ситуаціях.

ЗК 11 – Здатність працювати в команді, адаптовуватися й діяти в непередбачуваній ситуації.

Спеціальні компетентності:

СК 16 Здатність формувати та розвивати в учнів 5-9 класів ключові й предметні компетентності та наскрізні вміння.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програмні результати навчання:

ПРН 04 – Володіти творчо-критичним мисленням, творчо використовувати різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі розв’язання соціальних і професійних завдань.

ПРН 05 – Ефективно спілкуватися в колективі (українською та іноземною мовами), навчальній, соціально-культурній, офіційно-ділових сферах, у педагогічній діяльності; обирати оптимальну комунікаційну стратегію, виступати перед аудиторією, брати участь у дискусіях, обстоювати власну думку (позицію), дотримуватися культури поведінки, мовленнєвого спілкування, етичних норм, професійної етики, принципів толерантності й академічної доброчесності.

ПРН 09 – Розвивати у здобувачів загальної середньої освіти ключові й предметні компетентності та наскрізні вміння.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти **повинен:**

володіти іноземною мовою на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності;

знати природу синтаксичних відношень, особливості граматичних розрядів, щоб дати можливість розпізнавати і продукувати інформацію в академічній та професійній сферах; мовні форми, властиві для офіційних та розмовних реєстрів академічного та професійного мовлення; широкий діапазон словникового запасу (у тому числі термінології), що є необхідним в академічній та професійній сферах;

вміти застосовувати міжкультурне розуміння у процесі безпосереднього усного і писемного спілкування в академічному та професійному середовищі; належним чином поводити себе й реагувати у типових ситуаціях повсякденного життя; розуміти різні корпоративні культури в конкретних контекстах і те, як вони співвідносяться одна з одною.

7. Засоби діагностики результатів навчання: опитування, завдання вхідного і поточного контролю, тестування, виконання вправ (рецептивних, репродуктивних, продуктивних) і завдань, аудіювання німецькомовних текстів, читання (сканування, скімінг, інтенсивне, екстенсивне), написання самостійних, творчих робіт та есе, презентації, виконання завдань самостійної роботи, модульна контрольна робота (тестові завдання, переклад фахового тексту), залік, екзамен (усна/письмова відповідь, зокрема із використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle) та ін.

8. Програма навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	разом	у тому числі				
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна та індивідуальна робота
Кредитний модуль 1						
Змістовий модуль 1. Berufsbezogenes Deutsch.						
Тема 1. Einstufungstest. Berufsbezogenes Deutsch. Internationale Deutschprüfungen.	4		2			2
Тема 2. Kennenlernen. Die Wortfolge im Aussage- und Fragesatz.	4		2			2
Тема 3. Personalschriftwechsel (Bewerbung, Lebenslauf, Begleitschreiben). CV schreiben. Präsens.	4		2			2
Тема 4 Nationale Iwan-Ohijenko-Universität zu Kamjanez-Podilskyj. Trennbare und untrennbare Verben. Reflexive Verben.	4		2			2
Тема 5. Digitaler Fernunterricht. Perfekt.	4		2			2
Тема 6. Die Sprache (der 1. Teil). Präteritum.	4		2			2
Тема 7. Mein zukünftiger Beruf und Karriere. Plusquamperfekt.	4		2			2
Тема 8. Vorstellungsgespräch. Futurum.	4		2			2
Тема 9. Die Sprache (der 2. Teil). Artikelwörter und Substantiv. Verneinung.	4		2			2
Тема 10. Digitale Technologien. n-Deklination.	4		2			2
Тема 11. Die Nationalsprache. Pluralformen der Substantive.	4		2			2
Тема 12. Leseverstehen: Einstellungen / Haltungen verstehen.	4		2			2
Тема 13. Hörverstehen. Alltagsgespräche verstehen..	4		2			2
Тема 14. Einstufungstest.	4		2			2
Тема 15. Fachlich-berufliche Situationen. Projektarbeit.	4		2			2
Разом за змістовим модулем 1	60		30			30

Змістовий модуль 2. Fachdeutsch für moderne Kommunikation und Arbeitsbereiche.						
Тема 1. Dienstreise. Personal-, Possessiv-, Demonstrativpronomen.	4		2			2
Тема 2. Der Geschäftsbrief. Die Welt der Medien. Präpositionen mit Dativ.	4		2			2
Тема 3. Stilistik, Stilwissenschaft, Stilkunde (der 1. Teil). Präpositionen mit Akkusativ.	4		2			2
Тема 4. Essay: Pro und Kontra. Wechselpräpositionen.	4		2			2
Тема 5. Stilistik, Stilwissenschaft, Stilkunde (der 2. Teil). Präpositionen mit Genitiv.	4		2			2
Тема 6. Mensch und Umwelt. Pronominaladverbien.	4		2			2
Тема 7. Gesunde Gewohnheiten für den Alltag. Essay schreiben. Adjektiv: Deklination.	4		2			2
Тема 8. Aus der Geschichte der ukrainischen Sprache. Deklination nach unbestimmtem Artikel.	4		2			2
Тема 9. Sprache, Kultur und Leute. Deklination nach dem Nullartikel.	4		2			2
Тема 10. Sprache, Kultur und Leute. Steigerung und Vergleich.	4		2			2
Тема 11. Geld und Währung. Sprechen: die Meinung sagen.	4		2			2
Тема 12. Leseverstehen: Meinungen erkennen.	4		2			2
Тема 13. Schreiben: Annotation schreiben.	4		2			2
Тема 14. Einstufungstest.	4		2			2
Тема 15. Fachlich-berufliche Situationen. Projektarbeit.	4		2			2
Разом за змістовим модулем 2	60		30			30
Разом годин	120		60			60
Кредитний модуль 2						
Змістовий модуль 1. Berufsbezogenes Deutsch und Cross-kulturelle Probleme.						
Тема 1. Vortrags- und Referatsschreiben. Modalverben in der Grundbedeutung.	4	-	2	-		2
Тема 2. Die BRD heute (detailliertes Lesen). Modalverben in subjektiver Bedeutung.	4	-	2	-		2
Тема 3. Geschichte, Ziele und Bestandteile der Literaturwissenschaft (der 1. Teil). Modalverbähnliche Verben.	4	-	2	-		2
Тема 4. Österreich heute (globales Lesen). Vorgangspassiv.	4	-	2	-		2
Тема 5. Geschichte, Ziele und Bestandteile der Literaturwissenschaft (der 2. Teil). Vorgangspassiv mit Modalverben.	4	-	2	-		2
Тема 6. Sehenswürdigkeiten in Deutschland (kursorisches Hören). Zustandspassiv.	4	-	2	-		2
Тема 7. Literarische Gattungen und ihre Formen. Passiv-Ersatzformen.	4	-	2	-		2
Тема 8. Schweiz heute (globales Lesen). Modi: Imperativ.	4	-	2	-		2

Тема 9. Die Literatursprache. Modi: Konjunktiv II.	4	-	2	-		2
Тема 10. Luxemburg heute (detailliertes Lesen). Konjunktiv II.	4	-	2	-		2
Тема 11. Press-Konferenzen, Präsentationen.	4	-	2	-		2
Тема 12. Lesen: Standpunkte verstehen.	4	-	2	-		2
Тема 13. Hören: Informationen verstehen.	4	-	2	-		2
Тема 14. Schreiben und Sprechen: Ratschläge geben, monologisches Sprechen zu einem Thema.	4	-	2	-		2
Тема 15. Alltags- und Berufssituationen. Projektarbeit.	4	-	2	-		2
Разом за змістовим модулем 1	60	-	30	-		30
Змістовий модуль 2. Fachdeutsch und akademisches Schreiben.						
Тема 1. Wissenschaftliches Schreiben. Das Satzgefüge.	4	-	2	-		2
Тема 2. Das Bildungswesen in Deutschland (detailliertes Lesen). Temporalsätze.	4	-	2	-		2
Тема 3. Lessja Ukrajinka. Annotationsschreiben. Attributsätze.	4	-	2	-		2
Тема 4. Klima: Extrembedingungen. Finalsätze.	4	-	2	-		2
Тема 5. Der große ukrainische Dichter Taras Schewtschenko. Kausalsätze.	4	-	2	-		2
Тема 6. Die Bildung in Österreich (kursorisches Hören). Der Infinitiv mit zu, ohne zu.	4	-	2	-		2
Тема 7. Nationales Dasein im Spiegel der ukrainischen Dichtung (der 1. Teil). Infinitivgruppen.	4	-	2	-		2
Тема 8. Deutsch überall. Infinitivgruppen.	4	-	2	-		2
Тема 9. Nationales Dasein im Spiegel der ukrainischen Dichtung (der 2. Teil). Konstruktion haben/sein + Infinitiv.	4	-	2	-		2
Тема 10. Deutsch überall. Hörverstehen.	4	-	2	-		2
Тема 11. Dienstreise. Verkehrsmittel.	4	-	2	-		2
Тема 12. Lesen: syntaktisch und semantisch korrekte Textergänzung.	4	-	2	-		2
Тема 13. Hören: Entnahme von Hauptaussagen und Einzelheiten.	4	-	2	-		2
Тема 14. Schreiben und Sprechen: informieren und vergleichen; Diskussion der Vor- und Nachteile eines Vorschlags.	4	-	2	-		2
Тема 15. Fachlesen. Projektarbeit.	4	-	2	-		2
Разом за змістовим модулем 2	60	-	30	-		30
Разом годин	120	-	60	-		60
Разом годин	240	-	120	-		120

Тематика практичних занять

1. Einstufungstest. Berufsbezogenes Deutsch. Internationale Deutschprüfungen.
2. Kennenlernen. Die Wortfolge im Aussage- und Fragesatz.

3. Personalschriftwechsel (Bewerbung, Lebenslauf, Begleitschreiben). CV schreiben. Präsens.
4. Nationale Iwan-Ohijenko-Universität zu Kamjanez-Podilskyj. Trennbare und untrennbare Verben. Reflexive Verben.
5. Digitaler Fernunterricht. Perfekt.
6. Die Sprache (der 1. Teil). Präteritum.
7. Mein zukünftiger Beruf und Karriere. Plusquamperfekt.
8. Vorstellungsgespräch. Futurum.
9. Die Sprache (der 2. Teil). Artikelwörter und Substantiv. Verneinung.
10. Digitale Technologien. n-Deklination.
11. Die Nationalsprache. Pluralformen der Substantive.
12. Leseverstehen: Einstellungen / Haltungen verstehen.
13. Hörverstehen. Alltagsgespräche verstehen..
14. Einstufungstest.
15. Fachlich-berufliche Situationen. Projektarbeit.
16. Dienstreise. Personal-, Possessiv-, Demonstrativpronomen.
17. Der Geschäftsbrief. Die Welt der Medien. Präpositionen mit Dativ.
18. Stilistik, Stilwissenschaft, Stilkunde (der 1. Teil). Präpositionen mit Akkusativ.
19. Essay: Pro und Kontra. Wechselpräpositionen.
20. Stilistik, Stilwissenschaft, Stilkunde (der 2. Teil). Präpositionen mit Genitiv.
21. Mensch und Umwelt. Pronominaladverbien.
22. Gesunde Gewohnheiten für den Alltag. Essay schreiben. Adjektiv: Deklination.
23. Aus der Geschichte der ukrainischen Sprache. Deklination nach unbestimmtem Artikel.
24. Sprache, Kultur und Leute. Deklination nach dem Nullartikel.
25. Sprache, Kultur und Leute. Steigerung und Vergleich.
26. Geld und Währung. Sprechen: die Meinung sagen.
27. Leseverstehen: Meinungen erkennen.
28. Schreiben: Annotation schreiben.
29. Einstufungstest.
30. Fachlich-berufliche Situationen. Projektarbeit.
31. Vortrags- und Referatsschreiben. Modalverben in der Grundbedeutung.
32. Die BRD heute (detailliertes Lesen). Modalverben in subjektiver Bedeutung.
33. Geschichte, Ziele und Bestandteile der Literaturwissenschaft (der 1. Teil). Modalverbähnliche Verben.
34. Österreich heute (globales Lesen). Vorgangspassiv.
35. Geschichte, Ziele und Bestandteile der Literaturwissenschaft (der 2. Teil). Vorgangspassiv mit Modalverben.
36. Sehenswürdigkeiten in Deutschland (kursorisches Hören). Zustandspassiv.
37. Literarische Gattungen und ihre Formen. Passiv-Ersatzformen.
38. Schweiz heute (globales Lesen). Modi: Imperativ.
39. Die Literatursprache. Modi: Konjunktiv II.
40. Luxemburg heute (detailliertes Lesen). Konjunktiv II.
41. Press-Konferenzen, Präsentationen.
42. Lesen: Standpunkte verstehen.

43. Hören: Informationen verstehen.
44. Schreiben und Sprechen: Ratschläge geben, monologisches Sprechen zu einem Thema.
45. Alltags- und Berufssituationen. Projektarbeit.
46. Wissenschaftliches Schreiben. Das Satzgefüge.
47. Das Bildungswesen in Deutschland (detailliertes Lesen). Temporalsätze.
48. Lessja Ukrajinka. Annotationsschreiben. Attributsätze.
49. Klima: Extrembedingungen. Finalsätze.
50. Der große ukrainische Dichter Taras Schewtschenko. Kausalsätze.
51. Die Bildung in Österreich (kursorisches Hören). Der Infinitiv mit zu, ohne zu.
52. Nationales Dasein im Spiegel der ukrainischen Dichtung (der 1. Teil). Infinitivgruppen.
53. Deutsch überall. Infinitivgruppen.
54. Nationales Dasein im Spiegel der ukrainischen Dichtung (der 2. Teil). Konstruktion haben/sein + Infinitiv.
55. Deutsch überall. Hörverstehen.
56. Dienstreise. Verkehrsmittel.
57. Lesen: syntaktisch und semantisch korrekte Textergänzung.
58. Hören: Entnahme von Hauptaussagen und Einzelheiten.
59. Schreiben und Sprechen: informieren und vergleichen; Diskussion der Vor- und Nachteile eines Vorschlags.
60. Fachlesen. Projektarbeit.

Самостійна робота

Здобувачі вищої освіти виконують такі різновиди самостійної роботи з дисципліни:

- опрацювання німецькомовних текстів, зокрема професійно-орієнтованих, робота з вокабуляром німецької мови та вправами;
- підготовка до практичних занять;
- виконання завдань, визначених у планах практичних занять;
- опрацювання питань, винесених на самостійне опрацювання;
- виконання вправ і завдань в об'єктно-модульному динамічному середовищі навчання Moodle;
- підготовка презентацій навчального матеріалу;
- систематичні виступи на практичних заняттях;
- участь у ділових іграх;
- обговорення проблемних ситуацій;
- виконання додаткових індивідуальних завдань;
- демонстрація творчого підходу до навчання, усного мовлення німецькою мовою, що передбачає вміння висловлюватися без підготовки в межах вивчених тем, аргументуючи власне ставлення до предмету спілкування;
- розуміння практично усіх форм писемного німецького мовлення;

- вміння написати чіткий послідовний текст німецькою мовою, який містить професійну лексику;
- читання довгих та складних німецькомовних текстів відповідно до фаху вчителя української мови і літератури;
- розуміння розмовного німецького мовлення, живого або в запису;
- вміння готувати німецькою мовою реферати, доповіді, виступи, писати резюме та огляди професійних праць, анотації, есе на певних граматичному та лексичному рівнях;
- підготовка до написання модульної контрольної роботи;
- підготовка до екзамену тощо.

Питання, винесені на самостійне опрацювання

№ з/п	Назва теми	К-ть годин	Форми контролю	Література
1.	Підготовка до практичних занять	40		[1-4]
2.	Опрацювання тем, що не входять до практичних занять			
2.1.	Wassyl Stus – ukrainischer Dichter und Publizist.	4	переклад	[5]
2.2.	Lina Kostenko.	4	усна бесіда, письмовий переклад	[5]
2.3.	Ukrainisch in der Ukraine.	4	лексичні тести, бесіда	[5]
2.4.	Die Welt der Bücher.	4	усна бесіда, переклад	[3]
2.5.	Zwanzig Jahre Mühe.	4	усна бесіда, письмовий переклад	[3]
2.6.	Mit Literaturepochen der Welt verstehen: Mittelalter.	4	лексичні тести, письмовий переклад	[3]
2.7.	Mit Literaturepochen der Welt verstehen: Barock. Aufklärung.	4	лексичні тести, переклад	[3]
2.8.	Mit Literaturepochen der Welt verstehen: Klassik.	4	лексичні тести, бесіда	[3]
2.9.	Mit Literaturepochen der Welt verstehen: Romantik.	4	усна бесіда, письмовий переклад	[3]
2.10.	Mit Literaturepochen der Welt verstehen: Realismus.	4	переклад	[3]
2.11.	Die verschiedenen Aspekte der Verhandlungsführung, der internationalen Messen und usw. Die ausländischen Reisen.	4	усна бесіда, лексичні тести	[5, 8, 10, 12]
2.12.	Die geographischen, wirtschaftlichen, sozialen und demographischen Unterschiede zwischen der Ukraine und der deutschsprachigen Länder.	4	усна бесіда, лексичні тести	[5, 8, 10, 12]
3.	Граматичний матеріал.			
3.1.	Die emphatischen Konstruktionen in der deutschen Gegenwartssprache.	4	граматичні тести, перевірка конспектів	[1, 2, 4, 6, 11]
3.2.	Die Satzreihen und die Satzgefüge.	4	граматичні тести, бесіда	[1, 2, 4, 6, 11]
3.3.	Die Wortfolge im deutschen Satz.	4	граматичні тести,	[1, 2, 4, 6,

			перевірка конспектів	11]
4.	Підготовка до підсумкового контролю, засвоєння знань.	20		
	Всього годин	120		

9. Форми поточного та підсумкового контролю.

Форми поточного контролю: *під час практичних занять* (опитування (індивідуальне, фронтальне, групове, парне, вибіркове), взаємоопитування, перевірка виконаних вправ і завдань, зокрема тестових, написання есе, читання німецькомовних текстів, написання німецькомовного тексту із професійною лексикою, демонстрація усного німецького мовлення; *контроль за самостійною роботою* (опитування / тестування з використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle, перевірка виконаних вправ і завдань та ін.).

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота (виконання тестових завдань з вибірковою відповіддю та переклад).

Форми підсумкового контролю: залік, екзамен (усна/письмова відповідь, зокрема із використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle).

10. Критерії оцінювання результатів навчання

Кредитний модуль 1

Поточний і модульний контроль (100 балів)						Сума
Змістовий модуль 1 (50 балів)			Змістовий модуль 2 (50 балів)			100
Поточ. контр.	Сам. та індив. роб.	МКР	Поточ контр.	Сам. та індив. роб.	МКР	
20 балів	5 балів	25 балів	20 балів	5 балів	25 балів	

Кредитний модуль 2

Поточний і модульний контроль (60 балів)						Екзамен (40 балів)	Сума
Змістовий модуль 1 (30 балів)			Змістовий модуль 2 (30 балів)			40	100
Поточ. контр.	Сам. та індив. роб.	МКР	Поточ контр.	Сам. та індив. роб.	МКР		
15 балів	5 балів	10 балів	15 балів	5 балів	10 балів		

Знання студента за один змістовий модуль оцінюється як високий рівень за такі види роботи:

аудиторна робота за умови регулярного відвідування аудиторних занять,

вчасного та систематичного виконання всіх необхідних завдань та активності на заняттях;

Знання студента за один модуль оцінюється як достатній рівень за такі види роботи:

аудиторна робота оцінюється на «добре» за умови регулярного відвідування студентом аудиторних занять. Студент повинен вчасно та систематично виконувати всі необхідні завдання та бути активним на заняттях. Допускається незначна кількість пропусків з поважних причин;

Знання студента за один модуль оцінюється як середній рівень за такі види роботи:

аудиторна робота за умови регулярного відвідування студентом аудиторних занять, вчасного та систематичного виконання всіх необхідних завдань; незначної кількості пропусків без поважних причин;

Не менше 60% завдань повинні бути виконані правильно.

Знання студента за один модуль оцінюється як початковий рівень за такі види роботи:

аудиторна робота за умови нерегулярного відвідування студентом аудиторних занять, невчасного та несистематичного виконання всіх необхідних завдань; значна кількість пропусків без поважних причин;

Поточний контроль

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на кожному навчальному занятті – 12.

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом з німецької мови на рівні засвоєння окремих термінів, мовних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	2	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого з німецької мови, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань з англійської мови репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати вправи і завдання з німецької мови за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	5	Студент розуміє суть навчальної дисципліни «Іноземна мова (німецька)», може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу з німецької мови, може поверхнево аналізувати мовні явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади німецькою мовою на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал з німецької мови у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє

		самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом з німецької мови, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить лінгвістичні поняття, категорії; формулює правила; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями з німецької мови та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості мовних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки лінгвістичної науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні мовні явища, процеси. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни «Іноземна мова (німецька)», аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні мовні явища, процеси. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	12	Студент має системні, дієві знання з німецької мови, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні, семінарські, лабораторні, індивідуальні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами

поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з невідповідністю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Самостійна робота

Знання студента за один змістовий модуль оцінюється як високий рівень за такі види роботи:

самостійна робота за умови систематичних виступів на практичних заняттях; участі в ділових іграх; обговоренні проблемних ситуацій; виконанні додаткових індивідуальних завдань; демонстрації творчого підходу до навчання; високого рівня усного мовлення іноземною мовою, що передбачає вміння висловлюватися без підготовки в межах вивчених тем, аргументуючи власне ставлення до предмету спілкування; легкого розуміння практично усіх форм писемного мовлення; вміння написати чіткий послідовний текст, який містить професійну лексику; легкого читання довгих та складних текстів відповідно до фаху; відсутності утруднень у розумінні будь-якого розмовного мовлення, живого або в запису; студент вміє готувати реферати, доповіді, виступи, писати резюме та огляди професійних праць, анотації, есе на високому граматичному та лексичному рівнях; особлива увага приділяється повному висвітленню теми, вичерпному аналізу мовного та ілюстративного матеріалу, належному оформленню роботи;

Знання студента за один модуль оцінюється як достатній рівень за такі види роботи:

самостійна та індивідуальна робота за умови систематичних виступів на практичних заняттях; участі в ділових іграх; обговоренні проблемних ситуацій; виконанні додаткових індивідуальних завдань; демонстрації творчого підходу до навчання; достатнього рівня усного мовлення іноземною мовою, що передбачає вміння зв'язно висловлюватися відповідно до навчальних ситуацій, підготовку повідомлень на професійну тему. В мовленні студента можливі помилки, які не заважають спілкуванню. Студент повинен вміти писати листи, твори на складні теми, обґрунтовуючи власні думки іноземною мовою, читати з повним розумінням професійні тексти, знаходити потрібну інформацію, аналізувати її та робити відповідні висновки, розуміти основний зміст тексту, що містить певну кількість незнайомих слів; студент повинен вміти готувати презентації, доповіді, виступи, писати резюме та огляди професійних праць, анотації, есе на достатньому граматичному та лексичному рівнях; особлива увага приділяється повному висвітленню теми, вичерпному аналізу мовного та ілюстративного матеріалу, належному оформленню роботи;

Знання студента за один модуль оцінюється як середній рівень за такі види роботи:

самостійна та індивідуальна робота за умови виступів на практичних заняттях; участі в ділових іграх; обговоренні проблемних ситуацій; задовільного рівня усного мовлення іноземною мовою, що передбачає вміння

будувати прості зв'язні висловлювання в межах вивчених тем, писати невеликий зв'язний твір, який містить професійну лексику, читати прості тексти відповідно до фаху, розуміти на слух невеликі за обсягом професійні тексти. Допускається певна кількість помилок; студент повинен вміти готувати реферати, доповіді, виступи, писати резюме, анотації на задовільному граматичному та лексичному рівнях; особлива увага приділяється висвітленню теми, аналізу мовного та ілюстративного матеріалу, належному оформленню роботи;

Знання студента за один модуль оцінюється як початковий рівень за такі види роботи:

самостійна та індивідуальна робота за умови незадовільних виступів на практичних заняттях; незадовільного рівня усного мовлення іноземною мовою, що передбачає невміння будувати прості зв'язні висловлювання в межах вивчених тем, читати прості тексти відповідно до фаху, розуміти на слух невеликі за обсягом професійні тексти. Студент припускається великої кількості граматичних та лексичних помилок; студент готує реферати, доповіді, виступи, резюме, анотації на незадовільному граматичному та лексичному рівнях; не дотримується вимог до самостійних наукових робіт, недостатньо висвітлює тему, у самостійних наукових роботах виявлено ознаки плагіату.

Модульна контрольна робота

Знання студента за один змістовий модуль оцінюється як високий рівень за такі види роботи:

підсумковий контроль (модульна контрольна робота) – високий рівень та глибина засвоєння вивченого матеріалу, студент вміє швидко застосовувати набуті знання, гнучко користуватися мовними засобами. Допускається не більше двох-трьох граматичних та лексичних помилок.

Знання студента за один модуль оцінюється як достатній рівень за такі види роботи:

підсумковий контроль (модульна контрольна робота) – високий рівень та глибина засвоєння вивченого матеріалу, студент вміє застосовувати набуті знання, гнучко користуватися мовними засобами. Допускаються незначні граматичні та лексичні помилки (5-7) та неповне виконання двох практичних завдань.

Знання студента за один модуль оцінюється як середній рівень за такі види роботи:

підсумковий контроль (модульна контрольна робота) – рівень та глибина засвоєння вивченого матеріалу - достатній, наявні вміння застосовувати набуті знання, користуватися мовними засобами для розуміння нескладного матеріалу. Допускаються певні граматичні та лексичні помилки. Не менше 60% завдань повинні бути виконані правильно.

Знання студента за один модуль оцінюється як початковий рівень за такі види роботи:

підсумковий контроль (модульна контрольна робота) – завдання

виконані менше ніж на 60%, наявні грубі граматичні та лексичні помилки, робота оформлена неохайно. Рівень та глибина засвоєння вивченого матеріалу – незадовільний, вміння застосовувати набуті знання, користуватися мовними засобами для розуміння нескладного матеріалу - недостатній. Студент володіє граматичними та лексичними знаннями на початковому рівні.

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі здобувачі вищої освіти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Тривалість роботи студентів визначається із розрахунку: 2 хв. на відповідь на кожне тестове завдання. На виконання завдання на переклад тексту відводиться 50 хвилин. Загальний термін виконання контрольної роботи – 90 хвилин.

При оцінюванні всіх відповідей кожного студента зазначається :

- 1) кількість набраних балів за правильні відповіді;
- 2) оцінка за національною шкалою.

I завдання (1-20 тестові завдання) оцінюються по 2 бали за кожну правильну відповідь;

II завдання оцінюється у 60 балів.

Максимальна сума набраних балів – 100.

Загальна сума набраних балів	Рівень	Рейтингова оцінка за МКР (10 балів)	Рейтингова оцінка за МКР (25 балів)
88-100	високий рівень	9-10	23-25
74-87	достатній рівень	7-8	19-22
60-73	середній рівень	6	15-18
менше ніж 60	початковий рівень	менше ніж 6	менше ніж 18

Студенти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал, що менший від 60 % максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Семестровий залік (100 балів)

Якщо здобувач не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях; не виконав або виконав МКР, завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Здобувачі, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю, отримують оцінки за результатами підсумкового контролю у формі заліку з кредитного модуля (навчальної дисципліни).

Здобувачі, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, отримують за результатами підсумкового контролю у формі заліку оцінку F за шкалою ECTS та „не зараховано” за національною шкалою.

Здобувачі, які мають академічну заборгованість за результатами підсумкового контролю у формі заліку, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком ліквідації академічної заборгованості.

Семестровий екзамен (40 балів)

На екзамені з іноземної мови (німецькою) для визначення рівня успішності студента в опануванні спілкування іноземною мовою (німецькою) беруться до уваги оцінки за виконання наступних завдань:

- ◆ *Читання та переклад фахових текстів;*
- ◆ *Бесіди з розмовних тем;*
- ◆ *Контроль знань фахової термінології.*

I. Читання та переклад фахових текстів

Високий рівень - здобувач зрозумів основний зміст оригінального тексту, може виділити основну думку, визначити основні факти, вміє здогадатись про значення незнайомих слів з контексту, з словотвірних елементів або за подібністю з рідною мовою. При цьому студент використав усі відомі засоби, спрямовані на розуміння прочитаного (сміслову здогадку чи аналіз).

Достатній рівень - здобувач зрозумів основний зміст оригінального тексту, може виділити основну думку, визначити окремі факти. Однак у нього недостатньо розвинута здогадка, він відчуває труднощі при розумінні деяких незнайомих слів, змушений частіше звертатися до словника, а темп його читання більш повільний.

Середній рівень - здобувач не зовсім точно зрозумів основний текст прочитаного, вміє виділити в тексті невелику кількість фактів і у нього зовсім не розвинута мовна здогадка.

Початковий рівень – здобувач не зрозумів тексту або зрозумів текст неправильно, не орієнтується в тексті при визначенні певних фактів, не вміє семантизувати незнайому лексику.

II. Бесіди з розмовних тем.

Високий рівень - здобувач в цілому справився з поставленим перед ним мовним завданням. Його висловлювання були зв'язними і логічно послідовними. Діапазон використаних ним засобів достатньо широкий. Мовні засоби були правильно вжиті, помилки були практично відсутні або вони були незначні. Об'єм висловлювання відповідав тому, що було задано програмою в даному році навчання. Спостерігалась легкість мови та достатньо правильна вимова. Мова студента була емоційно забарвлена, в ній

містилась не тільки не тільки передача окремих фактів (окремої інформації), але й елементи їх оцінки, висловлювання власної думки.

Достатній рівень - здобувач в цілому справився з поставленим перед ним мовним завданням. Його висловлювання були зв'язними і послідовними. Студентом був використаний досить великий об'єм мовних засобів, які були вжиті правильно. Однак були зроблені окремі помилки, які порушують комунікацію. Темп мови був дещо повільний. Спостерігалась вимова, у якій спостерігався сильний вплив рідної мови. Мова була недостатньо емоційно забарвлена. Елементи оцінки фактів мали місце, але у великій мірі висловлювання містило інформацію і відображало конкретні факти.

Середній рівень - здобувач в основному зміг справитись з поставленим перед ним завданням, але діапазон мовних засобів був обмежений, об'єм висловлювання не досяг норми. Студент припускався мовних помилок. В деяких місцях порушувалась послідовність висловлювання. Практично були відсутні елементи оцінки фактів і висловлювання власної думки. Мова не була емоційно забарвленою. Темп мови був досить повільним.

Початковий рівень - здобувач лише частково справився з поставленим перед ним комунікативним завданням. Висловлювання було невелике за об'ємом (не відповідало вимогам програми). Спостерігалась вузькість вокабуляра. Були відсутні елементи власної думки. Студент припускався великої кількості помилок, як мовних так і фонетичних. Більшість помилок порушували спілкування, в результаті чого виникало нерозуміння між мовними партнерами.

III. Контроль знань фахової термінології

Високий рівень - здобувач виконав 95% роботи щодо адекватності перекладу термінологічного словника з фаху.

Достатній рівень - здобувач виконав 80% роботи щодо адекватності перекладу термінологічного словника з фаху.

Середній рівень - здобувач виконав 50% роботи щодо адекватності перекладу термінологічного словника з фаху.

Початковий рівень - здобувач допускає велику кількість помилок, не може знайти шляхи семантизації фахової лексики, використовує лише 1\3 необхідної інформації.

Загальне оцінювання екзамену:

40-36 балів – високий рівень;

35-30 балів – достатній рівень;

29-24 бали – середній рівень;

23 бали і менше – початковий рівень.

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до екзамену. Вони допускаються до нього після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю.

Вважається, що здобувачі вищої освіти підготувалися до іспиту, якщо рейтингова оцінка за його результатом більша або дорівнює 24 балам.

Здобувачам вищої освіти, які за іспит отримали незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням директора навчально-наукового інституту української філології та журналістики.

Якщо здобувач вищої освіти ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням директора навчально-наукового інституту української філології та журналістики, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти регулюється «Порядком визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної / інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (<https://cutt.ly/LODbDIL>).

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою	Національна залікова оцінка
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
67-74	D (задовільно)	задовільно	
60-66	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно	не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)		

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проектора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE. Можливе використання застосунків для проведення онлайн-відеоконференцій.

12. Рекомендована література

Основна

1. Городиська О. М. Syntax. Deutsche Übungsgrammatik : навч. посіб. з нім. мови для студ. 1-2 курсів немов. спец. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута», 2020. 126 с.
2. Городиська О. М. Morphologie. Deutsche Übungsgrammatik : навч. посіб. з нім. мови для студ. 1 курсу. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута», 2021. 112 с.
3. Добринчук О. О., Калинюк Т. В. Praktisches Deutsch. Ganz viel Kunst : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський: Рута, 2018. 201 с.
4. Perlmann-Balme Michaela, Schwalb Susanne, Matusek Magdalena. Sicher! Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch und Arbeitsbuch B 2.1. Hueber Verlag GmbH, München, 2018. 116 S.

Додаткова

5. Бориско Н. Ф. Україна: читаємо, говоримо, дискутуємо. Ukraine: Wir lesen, sprechen und diskutieren. Навчальний посібник з німецької мови. Київ: ТОВ «ВП Логос», 2004. 256 с.
6. Добринчук О. О., Зданюк Т. В. Arbeitsheft für die deutsche Grammatik : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута», 2018. 68 с.
7. Добринчук О. О., Зданюк Т. В. Praktisches Deutsch. Du bist, was du isst : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський: ПП Мошак М. І. 2017. 162 с.
8. Зданюк Т. В., Казимір В. О. Die Ukraine : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2018. 60 с.
9. Казимір В. О. Aus der Schatzkammer der deutschen Kultur: Навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2014. 270 с.
10. Казимір В. О. Lesetexte für die Studenten des II. Studienjahres: навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2014. 320 с.
11. Кіршова О. В. Практична граматики німецької мови (Дієслово. Іменник) : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧДУ імені Петра Могили, 2015. 116 с.

12. Кудіна О., Феклістова Т. Німецька мова для початківців: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. Вінниця: Нова Книга, 2014. 520 с.
13. Шмирко О. Lesetexte mit Aufgaben : навч. посіб. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2019. 76 S.
14. Maenner Dieter. Prüfungstraining DaF B1 Zertifikat Deutsch (telc Deutsch B1) Übungsbuch mit CD und CD-ROM. Cornelsen Verlag, 2014. 192 S.
15. Krenn Wilfried, Puchta Herbert. Motive: Kompaktkurs DaF. Arbeitsbuch, Lektion 1-30. Deutsch als Fremdsprache. Hueber Verlag, 2016. 246 S.
16. Krenn Wilfried, Puchta Herbert. Motive: Kompaktkurs DaF. Kursbuch, Lektion 1-30. Deutsch als Fremdsprache. Hueber Verlag, 2016. 250 S.
17. Perlmann-Balme Michaela, Schwalb Susanne, Matusek Magdalena. Sicher! Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch und Arbeitsbuch B 2.2. Hueber Verlag GmbH, München, 2018. 212 S.
18. Vosswinkel Anette, Emestine Alik, Balsler Olympia, Papadopoulou Maria, Jo Glotz-Kastanis, Paradi-Stai Daniela. Zertifikat B1 neu: 15 Übungsprüfungen. Hueber Verlag, 2014. 246 S.

13. Рекомендовані джерела інформації

1. Deutsch perfekt. URL: <http://www.deutsch-perfekt.com> (дата звернення 10.08.2022)
2. Tatsachen über Deutschland. URL: <http://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/> (дата звернення 12.08.2022)
3. Sprache. Kultur. Deutschland. URL: <http://www.goethe.de/lrn/deindex.htm> (дата звернення 02.08.2022)
4. Die freie Enzyklopädie. URL: <http://de.wikipedia.org/wiki/Hauptseite> (дата звернення 20.08.2022)
5. Richtig Bewerben. URL: <http://www.deutsch-lernen.com> (дата звернення 10.06.2022)
6. Gratis online Deutschkurs. URL: <http://www.deutsch-lernen.com> (дата звернення 10.06.2022)
7. Lingolia. Einfach besser in Sprachen. URL: <https://deutsch.lingolia.com/de/grammatik> (дата звернення 11.07.2022)
8. Mein Deutschbuch. URL: <http://www.mein-deutschbuch.de> (дата звернення 10.08.2022)
9. Deutsche Grammatik. Die Seite für den Deutschunterricht. URL: <http://www.grammatikdeutsch.de/> (дата звернення 08.08.2022)
10. Online Grammatikübungen. URL: <http://www.grammatiktraining.de/uebungen.html> (дата звернення 21.08.2022)
11. Lernen mit Spaß. URL: <http://www.lernen-mit-spass.ch> (дата звернення 05.06.2022)